

(соціометрія) Дж. Морено.

По результатам методики «Оцінка мікроклімату студентської групи» (В. М. Зав'ялова) виявилось, що 54,55% студентів вважають мікроклімат колективу вище середнього, 36,36% - середнім, і лише 9,09 – високим. Ці показники є досить високими, зважаючи на те, що колектив є відносно новим і проходить ще стадію знайомства.

Рівень групової згуртованості більше 15 балів (високий рівень групової згуртованості) у 90,91% респондентів за даними методики «Визначення рівня групової згуртованості» (Сішора).

За методикою «Оцінки психологічної атмосфери у колективі» (А. Ф. Фідлера) середня оцінка рівню психологічної атмосфери 26,48, що є позитивною оцінкою.

Дані соціометрії дуже стабільні. Виділяється чіткий лідер, та не має в наявності ізгоя, що підтверджує високі дані попередніх методик.

Отже, психологічний клімат колективу може мати достатньо високі показники, якщо цьому приділяти увагу. Також, велику роль грає сильний лідер, який може згуртувати та вести колектив у потрібному руслі.

Список літератури:

1. Ануфрієва Н. М., Зелінська Т. М., Єрмакова Н. О. Соціальна психологія: Навч.-метод. посібник. – К.: Каравела, 2009. – 216 С.
2. Парыгин Б. Д. Социальная психология. Проблемы методологии, истории и теории. — СПб.: ИГУП, 1999. — 592 с.
3. Райгородский Д. Я. Практическая психодиагностика. Методика и тесты. Учебное пособие. – Самара: Издательский Дом «БАХРАХ – М», 2002. – 672 с.
4. <http://psylist.net/praktikum/grupspl.htm>
5. <http://vsetesti.ru/110/>

Професійне становлення студентів-першокурсників

Шульженко О.А., СумДПУ ім. А.С.Макаренка

Тема професійного становлення студентів 1 курсу є дуже актуальною в наш час. Адже сучасний етап розвитку суспільства характеризується автоматизацією і комп'ютеризацією виробництва, впровадженням нових технічних засобів і технологій. Це потребує

від молодих спеціалістів здатності успішно та ефективно знаходити та реалізовувати себе як професіонала в досить нестабільних соціально – економічних умовах. Це підвищує вимоги до особистості професіонала і веде до необхідності вдосконалення системи професійної освіти і супроводу фахівців на різних етапах трудового шляху. Рішення даних проблем неможливо без вивчення психологічних закономірностей перетворення індивіда в професіонала і його подальшої реалізації.

У психолого – педагогічній літературі широко використовується термін «професійне становлення» особистості. Сучасні дослідники розглядають його з різних позицій. Наприклад, Т.В.Зеер трактує «професійне становлення» як формоутворення особистості, адекватне вимогам професійної діяльності [1; 51]. К.М.Левітан досліджує цей термін як рішення професійно значущих, все більш ускладнюються завдань - пізнавальних, морально-етичних і комунікативних, в процесі чого професіонал опановує необхідним комплексом пов'язаних з його професією ділових і моральних якостей [2; 34].

Можна зробити висновок, що всі вчені, які займаються проблемою професійного розвитку, сходяться на думці, що вершиною професійного розвитку особистості – є здійснення самостійної професійної діяльності. Професійний розвиток особистості залежить від особливостей діяльності та індивідуальних можливостей та особливостей людини. З цього випливає, що процес професійного становлення є індивідуальним і неповторним для кожної людини.

Емпіричне дослідження було проведене на базі факультету педагогіки та практичної психології СумДПУ і охопило 13 студентів віком 17 – 18 років. Використовувались такі методики: методика вивчення кар'єрих орієнтацій «Якоря кар'єри» Е. Шейна (адаптація В.А. Тикер і В.Е. Винокурової) [3; 268 - 272] та діагностика реальної структури ціннісних орієнтацій особистості (С.С. Бубнова) [4].

За даними, отриманими за методикою «Якоря кар'єри» Е. Шейна були виявлені такі кількісні показники : професійна компетентність – 76.2; менеджмент – 73; автономія (незалежність)

– 87.2; стабільність роботи – 105.7; стабільність місця проживання – 54.4; служіння – 100.2; виклик – 79.4; інтеграція стилів життя – 99.2; підприємництво – 71.

За даними, отриманими за методикою реальної структури ціннісних орієнтацій особистості (С.С. Бубнова) було виявлено, що найбільшу вираженість має така цінність як *визнання і повага людей і вплив на оточуючих* (81%). На другому місці за ступінню вираженості – *допомога та милосердя до інших людей* (78%), на третьому місці – *приємне проведення часу, відпочинок* (74%). Наступні показники такі: 64% - любов, 59% - пошук і насолода прекрасним, 55% - високий соціальний статус і керування людьми, 53% - здоров'я, 51% - соціальна активність для досягнення позитивних змін у суспільстві, 46% - високе матеріальне благополуччя, 45% - спілкування та на останньому місці серед цих цінностей знаходиться пізнання нового у світі, природі, людині (42%).

Виходячи з проведеного нами дослідження, ми можемо зробити висновок, що головною кар'єрною орієнтацією для більшості студентів – першокурсників є стабільність роботи, але вони при можливості вони будуть краще працювати за кордоном, якщо ця робота буде більш престижною. Також така цінність, як *визнання і повага людей і вплив на оточуючих*, яка є провідною у більшості студентів – першокурсників не є головною у професійному становленні психолога. Можливо коли студенти більше дізнаються про професію, яку вони обрали, цінності будуть змінені. Як говорив А. Декурсель «Прозвание есть течение, которому полезно учинить препятствие в его истоке для того, чтобы увидеть, река ли это или только ручеек».

Список літератури:

1. Зеер Э.Ф. Профессиональное становление личности инженера-педагога. - Свердловск.: Изд-во Урал. ун-та, 1988. - 89 с.
2. Левитан К.М. Личность педагога: становление и развитие. - Саратов: Изд-во Саратов. ун-та, 1990. - 135 с.
3. Почебут Л.Г., Чикер В.А. Организационная социальная психология: Учебное пособие. – СПб: Изд – во «Речь», 2000. – 283 с.
4. <http://vsetesti.ru/15/>